

Střední škola a Základní škola Lipník nad Bečvou, Osecká 301

„Naši sousedé ve střední Evropě“ Sborník metodických materiálů

*Dotační program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin
a multikulturní výchovy v roce 2015 (Čj. MSMT-26817/2014)*

Projekt - Číslo rozhodnutí : MŠMT – 2935-39/2015

3.díl

Cestujeme po střední Evropě - Slovensko

(projektový den 29. 9. 2015)

Realizace projektu byly podpořena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci dotačního programu Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2015“.

OBSAH

Název aktivity	strana
Organizace projektového dne - Slovensko	3
Teoretický materiál - Slovensko	7
Slepá mapa	11
Bludiště	13
Vlajka Slovenska - černobílá	14
Kvíz	15
Osmisměrky	17
Křížovka	18
Znak Slovenska - berevný	19
Puzzle Jánošík	20
Výukový materiál pro interaktivní tabuli – (PowerPoint)	

Projektový den – SLOVENSKO

Termín konání: říjen 2015

Hodinová dotace: 8.00 – 11.30

Cíl projektového dne: zaměření na sousední stát ČR – Slovensko. Hlavními tématy jsou základní informace o Slovensku, povrch, vodstvo, zemědělství, průmysl, průmyslová - velká slovenská města, podnebí, historie, sport, kultura, osobnosti, turistický ruch, zajímavosti, kuchyně

Třídy: 1.- 9, třída ZŠ + SŠ PrŠ

1. hodina: powerpointová prezentace na interaktivní tabuli s hudebními ukázkami v prezentaci,

video –Lučnica, Slovensko, **hudba** – státní hymna, fujara, PEHA

2. hodina: kresba vlajky, znaku, skládání puzzle mapy a znaku Slovenska, Janošíka

3. hodina: opakování získaných poznatků ve vědomostním kvízu, bludišti, osmisměrovce, slepé mapě, křížovce

4. hodina: žáci zpracují na velký papír projektový výstup formou portfolio (nalepí doplněné teoretické podklady). Fotodokumentace, hodnocení projektového dne.

5.- 6. třída ZŠ

SPCH třída ZŠ

SŠ – PrŠ – Vaření

7.třída ZŠ

3. a 4. třída ZŠ

8. a 9.třída ZŠ

př.tř. + 1.tř.

Slovensko – textová část

- ✓ Slovenská republika je vnitrostátní stát, ležící ve střední Evropě. Sousedí s 5 státy. Na východě sousedí s Ukrajinou,, na jihu s Maďarskem, na jihovýchodě s Rakouskem, na západě s Českem a na severu s Polskem
- ✓ Náš východní soused
- ✓ Do roku 1992 jsme byli Česko a Slovensko jeden stát – Československá republika
- ✓ Vznik Slovenska: 1.1.1993 - oficiální název je Slovenská republika.
- ✓ Je členem Evropské unie, Nato
- ✓ Slovensko je parlamentní republika
prezident Andrej Kiska, premiér Robert Fico
- ✓ Státní symboly: znak, vlajka, hymna
- ✓ Měna: Euro (od roku 2009)
- ✓ Rozloha: 49 036 km²
Rozdělení: 8 samostatných krajů
- ✓ Počet obyvatel: asi 5 410 728
- ✓ Úřední jazyk: slovenština
- ✓ Hlavní město : Bratislava

✓ **Povrch:**

Více než polovinu území zaujímají pohoří.

S – hornatý - Vysoké Tatry s nejvyšší horou Gerlachovský štít 2665 m , Nízke Tatry,, Belianské Tatry, Slovenské Rudohorie, Západ: Velká Fatra a Malá Fatra

JZ- nížinatý – úrodná Podunajská nížina,

V – nížinatý - Východoslovenská nížina

✓ **Vodstvo:**

Štrbské pleso – ledovcové jezero ve Vysokých Tatrách (plesa = ledovcová horská jezera na Slovensku)

Řeky: Dunaj - protéká hlavním městem, nejvýznamnější řeka Slovenska na které je postaveno vodní dílo Gabčíkovo využívající se jako přehradní hráz s vodní elektrárnou.

Váh - přítok Dunaje, nejdelší řeka Slovenska, dlouhá 403 km , turistickou atrakcí jsou na Váhu „plte“ =

Vodní nádrže: Zemplínská Šírava, Liptovská Mara, Orava

Termální a minerální prameny - chladné i teplé prameny umožnily vznik desítek lázeňských míst, z nichž si některá získala evropskou pověst např. Piešťany, Trenčínské Teplice. Mnohé termální prameny jsou lázeňsky využívány - Piešťany, Bešeňová, Podhájská, Velký Meder.

Nejteplejší prameny vyvěrají v Piešťanech a mají teplotu až 70° C

✓ **Zemědělství:**

Zemědělství v Podunajské a Východoslovenské nížině – obilniny (pšenice, ječmen, kukuřice), cukrovka a brambory. Významná je produkce zeleniny (rajčata, papriky, zelí) a vína - Tokaj, méně ovoce a tabáku.

Chov prasat, drůbeže a skotu, obnovil se i chov ovcí (horské louky) koní.

Patří k nejvíce zalesněným státům Evropy – lesy tvoří 40% plochy země □ těžba dřeva.

✓ **Průmysl:**

Slovensko je v posledních letech pravidelně jednou z nejrychleji rostoucích ekonomik zemí EU, ale objevují se zde velké rozdíly mezi bohatstvím a chudobou. Romské chatrče bez elektřiny, vody, kanalizace,...

Slovenský průmysl je z 39% závislý na výrobě automobilů. Například Volkswagen , Citroën a Kia Motors.

Významný je elektrotechnický průmysl, zaměřený na výrobu LCD a LED televizorů, LCD monitorů a satelitních přijímačů.

Těžební průmysl založen na těžbě hnědého uhlí, ropy a zemního plynu (rafinerie v Bratislavě) důležitý je také chemický a elektrochemický, ropný, potravinářský, papírenský a strojírenský průmysl - Východoslovenské železářny v Košicích. Slovensko vyváží zejména stroje, chemické výrobky a zbraně. Elektrická energie se vyrábí v tepelných elektrárnách a hydroelektrárnách, které jsou soustředěny na Vážské soustavě. Průmysl zaměstnává asi 60% obyvatelstva.

Průmyslová centra – velká města:

Bratislava: (455 tis. obyvatel) je hlavní město a průmyslové centrum, vyniká v rafinerii ropy (Slovnaft), na niž navazuje průmysl chemický. Důležitá je i strojírenská a potravinářská výroba. Je centrem kulturního života Slovenska, sídlem vysokých škol, vědeckých ústavů a centrálních institucí.

Košice: (235 tis. obyvatel) druhé největší město Slovenska, město je metropolí východní poloviny země, je zde rozsáhlý strojírenský průmysl, zpracování magnezitu a železářny. V okolí těžba vápence, magnezitu a železných rud.

Prešov: (88 tis. obyvatel) je kulturním střediskem severní části státu, hospodářský význam města zdůrazňuje průmysl strojírenský, elektrotechnický a oděvní.

Žilina: čtvrté největší slovenské město, na soutoku řek Váhu a Kysuce v Žilinské kotlině, 28 km od hranic s Českem. Jedná se o důležité průmyslové i dopravní centrum, je zde závod korejské automobilky KIA, sídlo univerzity a od roku 2008 i biskupa římskokatolické žilinské diecéze.

Banská Bystrica: je univerzitní město, ke konci 2. světové války došlo 29. srpna 1944 ke Slovenskému národnímu povstání, jehož byla Banská Bystrica centrem (památník SNP)

✓ **Podnebí**

Slovensko leží v severním mírném podnebném pásu, na pokraji mezi vnitrozemským a oceánským typem podnebí. Většinou na jeho území převládají studenější léta a chladné vlhké zimy s vysokou

oblačností průměrná teplota ve vyšších polohách, především v Tatrách, činí kolem -4 °C a naopak v nížinách se pohybuje kolem 10 °C zatímco v nížinách při Dunaji průměrné srážky dosahují 570 mm, při návětrných stranách hor se šplhají až na 1100 mm. Na vyšších vrcholcích hor zůstává sníh až do letních měsíců. Dochází k pravidelnému střídání čtyř ročních období. Pro horské oblasti jsou charakteristické teplotní inverze, které se vyskytují především na jaře a na podzim. Nejteplejší oblasti jsou na jihu, nejstudenější jsou vrcholy horských hřebenů.

✓ Historie

Až do roku 1918 bylo Slovensko součástí Uherského království. Roku 1918 vznikl společný stát Československo. Mezi lety 1918–1939 se Slovensko s téměř dnešním vytyčením hranic stalo jako samosprávná Slovenská země součástí nově vzniklé Československé republiky. V letech 1939 – 1945 byl samostatný Slovenský štát. Od roku 1945 – 1992 byl součástí Československé republiky. K 1. lednu 1993 Česká a Slovenská Federativní Republika zanikla a stávající Slovenská republika i Česká republika se staly samostatnými státy

✓ Sport

Národní fotbalový a hokejový tým dosahuje mnoha úspěchů

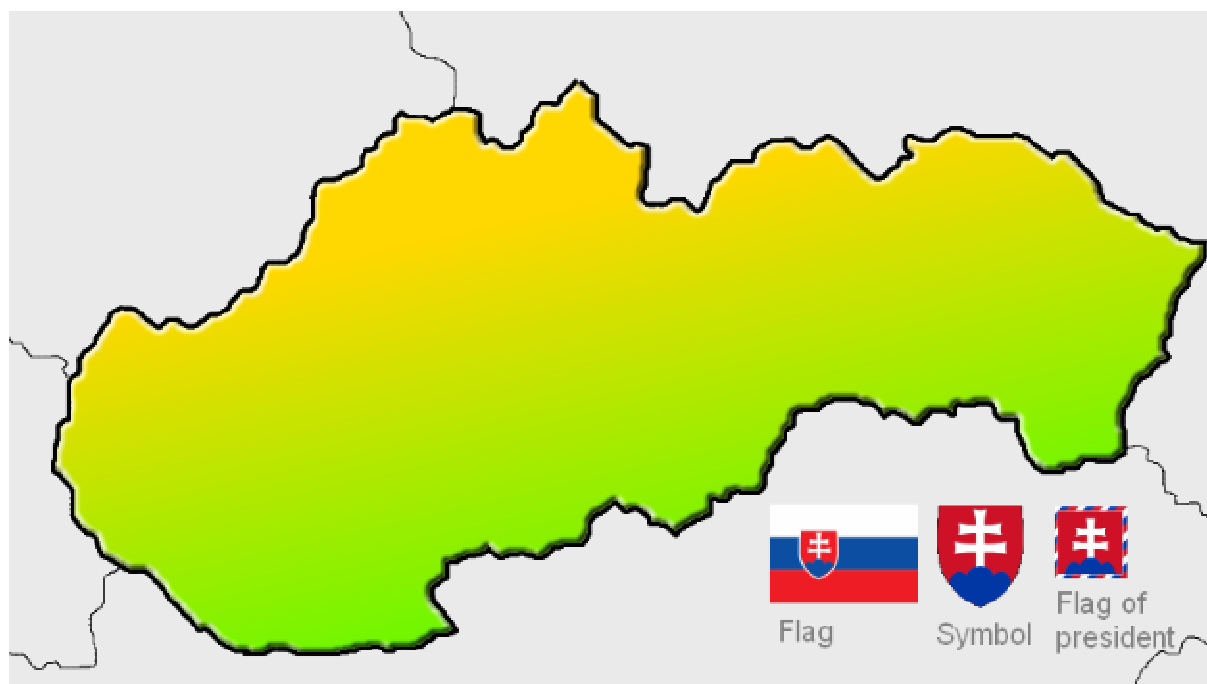
✓ Kultura

Na Slovensku se nalézají mnoho hradů, zámků, kostelů a dalších kulturních památek. Krom toho zde existuje i množství lidových kulturních tradic a zvyků, které se v současnosti obvykle používají jako vědomosti, zručnosti, materiální i duchovní produkty lidské existence a systematické činnosti. Jde o lidové kulturní dědictví, které se neustále dědí z generace na generaci buďto ústně nebo i praktickým prováděním. Součástí lidové kultury jsou hmotné i nehmotné prvky: lidová hudba, lidové písně, zvyky, lidové tance a další duchovní výtvořky označované jako folklór a lidová slovesnost, které přetrvávají také díky různým folklórním skupinám.

Fujara je slovenský lidový dřevěný dechový hudební nástroj. Jde o obdobu gotické basové trojdiřkové píšťaly, které byly velmi známé a hojně rozšířeny v Evropě ve 12. až 13. století. Na fujaru hrávali pastýři při pasení ovcí a také při rozličných slavnostních a smutečních příležitostech. Používala se i jako signální komunikační nástroj. Hra na fujaru vyžaduje, aby měl hráč hudební sluch. Hráč střídá svoji hru se zpěvem.

Juraj Jánošík či Juro Jánošak, (1688 Terchová

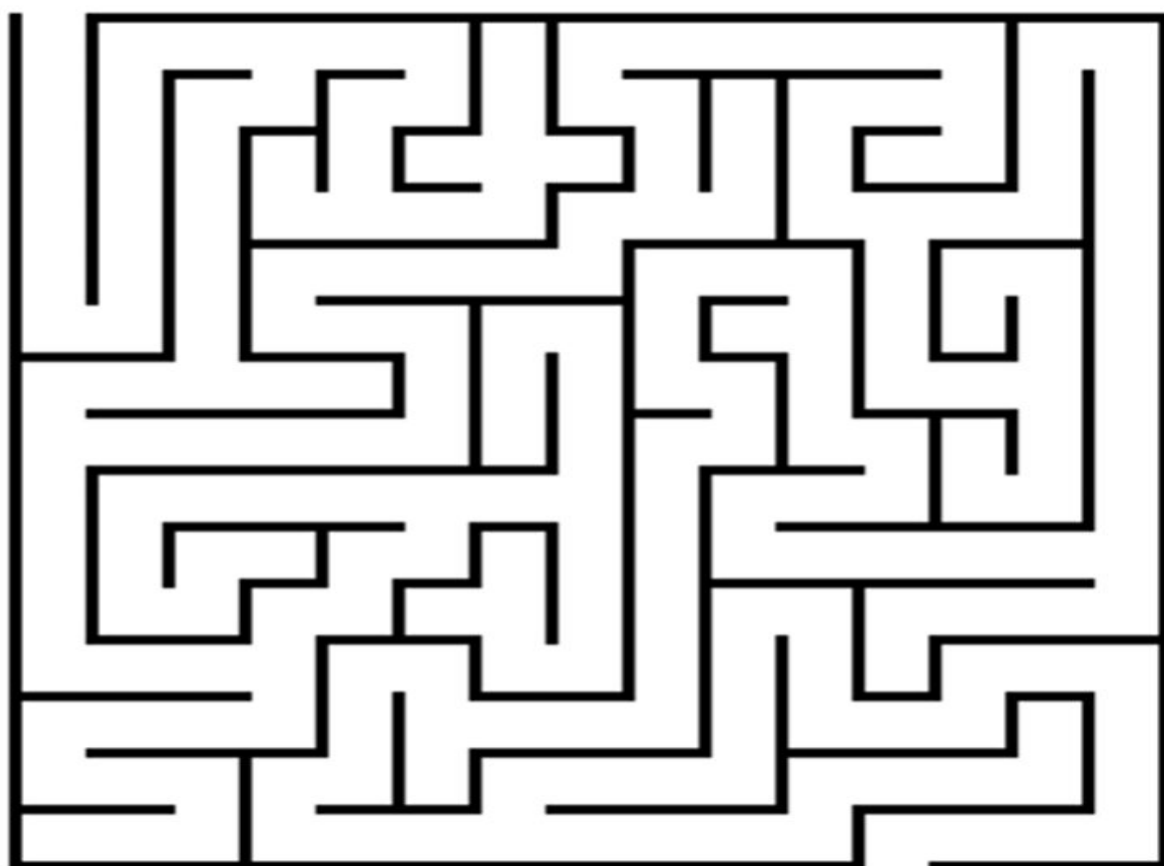
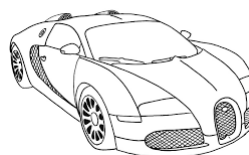
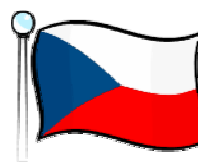
Slepá mapa

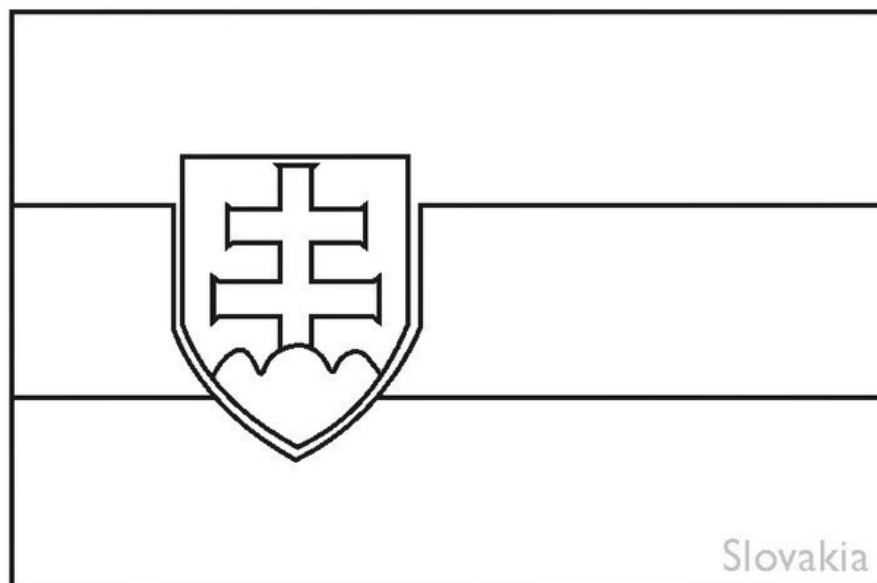

Bludiště

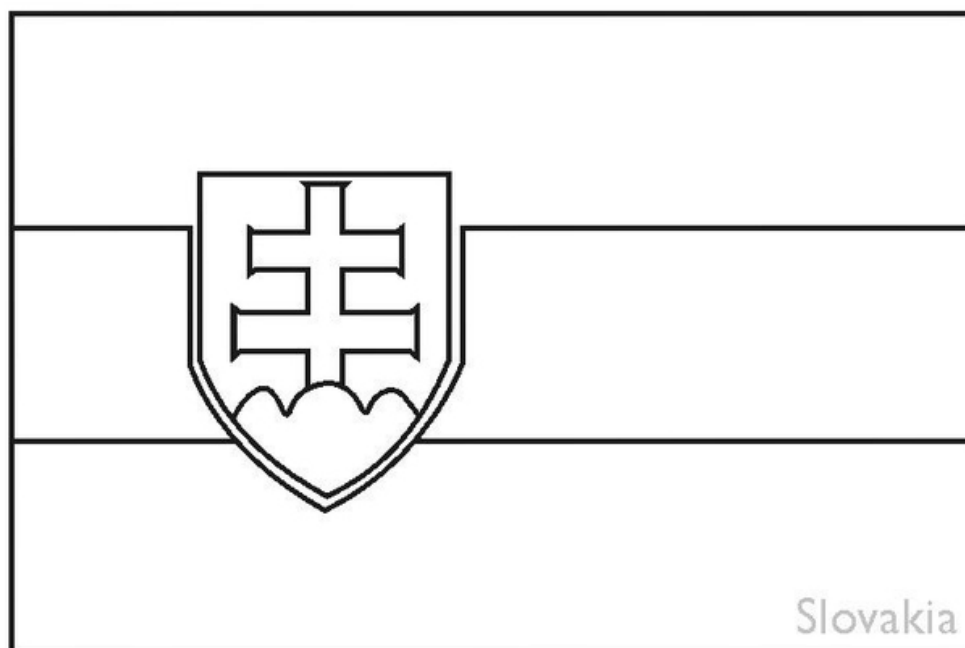
Dojedete z Česka na Slovensko?

Vlajka Slovenska - černobílá

(c) www.flagspot.net

(c) www.flagspot.net

KVÍZ

1. Z jakých barev je tvořena slovenská vlajka?

- a. Žlutá, bílá, zelená
- b. Růžová, hnědá, modrá
- c. Červená, bílá, modrá

2. Jaké je hlavní město Slovenska?

- a. Košice
- b. Prešov
- c. Bratislava

3. Jak se jmenuje nejdelší řeka Slovenska?

- a. Váh
- b. Dunaj
- c. Bečva

4. Přesný datum vzniku samostatné Slovenské republiky?

- a. 1. 1. 1993
- b. 30. 6. 1995
- c. 1. 1. 2003

5. Jaká se na Slovensku používá měna?

- a. Slovenská koruna
- b. Euro
- c. Libra

6. Jaké sousední státy má Slovensko?

- a. Česko, Polsko, Rakousko, Ukrajina, Maďarsko
- b. Německo, Rusko, Maďarsko, Ukrajina
- c. Česko, Polsko, Rusko, Itálie, Řecko

7. Jaká je nejvyšší hora Slovenska?

- a. Praděd
- b. Gerlachovský štít
- c. Štrbské pleso

8. Kdo je prezidentem Slovenska?

- a. Robert Fico
- b. Miloš Zeman
- c. Andrej Kiska

9. Co patří mezi státní symboly?

- a. Znak, vlajka, hymna
- b. Hymna, národní jídlo, Jánošík
- c. Vlajka, bratislavský hrad, znak

10. Kolik má Slovensko krajů?

- a. 18
- b. 5
- c. 8

11. Jak se nazývá největší slovenská jeskyně?

- a. Dobšínská ledová jeskyně
- b. Štrbské pleso
- c. Macocha

12. Jak se nazývá největší hrad na Slovensku?

- a. Čachtický hrad
- b. Spišský hrad
- c. Hrad Helfštýn

Osmisměrky

Jaký je národní nástroj Slovenska? ...*(tajenka)*

B	A	A	K	N	I	Z	O	R	L
O	D	K	S	K	L	A	D	B	A
U	N	Ž	I	L	A	R	V	A	V
Ř	A	U	H	T	Y	R	K	Ú	I
E	Š	T	E	T	E	F	U	B	T
F	E	S	R	C	H	M	E	L	S
U	F	E	N	Y	K	L	S	J	E
T	Á	R	A	P	A	O	T	O	F
T	N	E	I	C	I	F	E	O	K
Ě	N	Y	K	S	E	J	A	R	A

BOUŘE BUFET FENYKL FESTIVAL FEŠANDA FOTOAPARÁT HERNA
CHMEL JESKYNĚ KOEFICIENT KOSMETIKA LARVA ROZINKA SKLADBA
STUŽKA ÚKRYT

□ □ □ □ □ □

Jaké je celé jméno slovenského prezidenta? ...*(tajenka)*

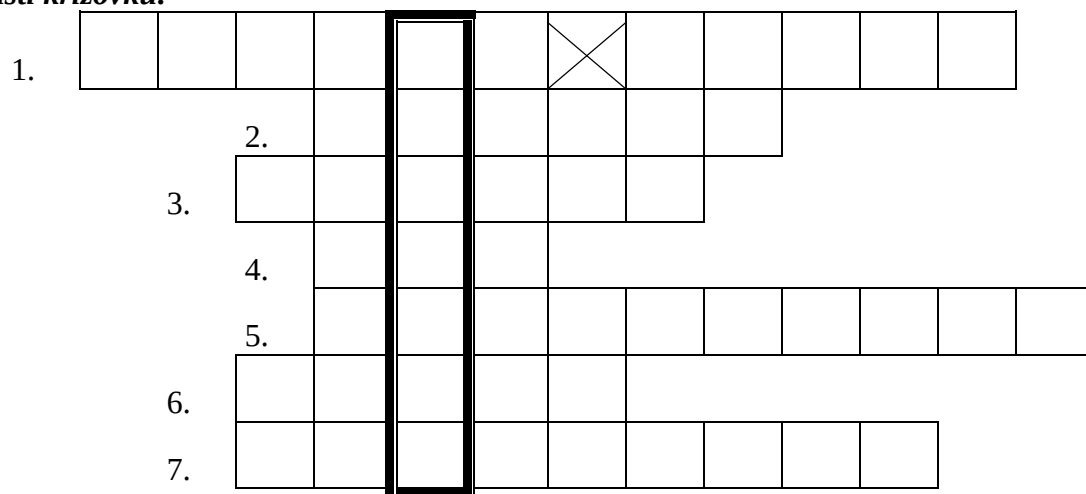
E	B	V	A	Ž	K	A	R	R	N	D	E
I	I	A	R	Á	A	K	O	O	B	F	C
N	Ž	L	A	D	Ň	Č	S	T	O	O	A
O	U	P	N	N	O	I	N	O	J	T	N
M	T	S	V	A	K	Ž	I	M	L	K	I
R	E	E	O	B	R	U	Č	O	E	A	M
A	R	L	Ť	N	E	O	K	R	R	K	I
H	I	Á	Š	C	D	L	A	T	O	Č	R
L	E	D	I	I	E	A	B	K	T	I	K
I	J	N	J	H	N	K	O	E	K	Š	S
F	Á	A	O	L	C	I	S	L	A	U	I
V	S	S	P	A	K	A	O	E	F	D	D

BANDÁŽ BIŽUTERIE BOJLER CIHLA DISKRIMINACE DUŠIČKA ELEKTROMOTOR FAKTOR
FILHARMONIE FOTKA KOŇAK KREDENC LOUŽIČKA OSOBA POJIŠŤOVNA ROSNIČKA
SANDÁL SONDA SPLAV VÁNICE

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Slovenské město

Vylušti křížovku:

1. největší pohoří na Slovensku
2. průmyslové město na východě Slovenska
3. lidový hudební nástroj
4. nejdelší řeka SR
5. hlavní město SR
6. řeka, protéká Bratislavou
7. sousedící stát na východě ČR

Řešení křížovky:

